

Regeringens överläggningar om en plan för de offentliga finanserna 2021 – 2024, protokollsanteckningar 8.4.2020

Myndigheternas kostnader för hanteringen av coronavirusläget

Myndigheterna får ersättning för de kostnader för hanteringen av coronavirusläget som avviker från de normala kostnaderna. Ersättningen betalas enligt de faktiska kostnaderna och de anslag som detta kräver tas in i tilläggsbudgetpropositionerna under 2020.

Veikkaus

I budgetförhandlingarna 2020 dras upp riktlinjer för framtidsutsikterna för statens penningspelsintäkter och användningen av dem som en del av statens intäkter och utgifter som helhet. De anslag som krävs för att fullt ut kompensera för de minskade intäkterna tas in i tilläggsbudgetpropositionen.

Åtgärdsprogram för barns och ungas hälsa och välfärd

De begränsningar som införts inom uppfostran, undervisningen och fritidsverksamheten för att hindra spridningen av coronaviruset har negativa konsekvenser för barns och ungas inlärningsresultat, välfärd och jämlikhet. Regeringen ska genomföra ett omfattande åtgärdsprogram för att lindra konsekvenserna. Anslagen för åtgärdsprogrammet tas in i den tredje tilläggsbudgetpropositionen 2020.

Fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning

Regeringen bereder sig på att ersätta det fria bildningsarbetets och den grundläggande konstundervisningens nettoförluster som följer av coronaepidemin till den del de inte har behandlats i den andra tilläggsbudgeten. Anslagsökningarna tas in i den tredje tilläggsbudgetpropositionen 2020.

Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete ändras så att den minskning av verksamhetens volym och kostnader som beror på coronaepidemin inte har en minskande inverkan på nivån och fördelningen av finansieringen under de kommande åren.

Fortsatt beredning av finanspolitiken, de offentliga finansernas hållbarhet och klimatmålen

Regeringen har förbundit sig att trygga de resurser som krävs för att hantera coronakrisen och dess ekonomiska och sociala konsekvenser.

Regeringen drar under 2020 upp riktlinjer för åtgärder som hjälper att minska coronakrisens negativa konsekvenser för Finlands ekonomi och sysselsättning. I samband med tilläggsbudgetpropositionen i maj ska regeringen bereda åtgärder som bidrar till en snabb återhämtning av ekonomin. Åtgärderna ska fortsätta enligt det ekonomiska läget. Regeringen inleder aktiveringen av mekanismen för undantagsförhållanden enligt regeringsprogrammet.

Utöver stimulansåtgärderna är det också nödvändigt att besluta om strukturella åtgärder som efter krisen får Finland att nå hållbar tillväxt och hög sysselsättning och skapa hållbara offentliga finanser. I enlighet med de tidigare riktlinjerna ska regeringen ta fram en färdplan som fastställer de olika åtgärdernas potential att minska hållbarhetsunderskottet. Den första fasen av denna process kommer att genomföras i samband med tilläggsbudgetpropositionen 2020 i maj. Balansen mellan de kortsiktiga och långsiktiga åtgärderna är nödvändig för att trygga det nordiska välfärdssamhället.

Att stärka de offentliga finansernas hållbarhet sker på ett sätt som tryggar välfärdsstatens tjänster och förmåner och en hållbar finansiering av dem. Regeringen har förbundit sig till att den börda som krisen orsakar fördelas på ett socialt och ekonomiskt rättvist och ekologiskt hållbart sätt samt rättvist mellan generationerna. Riktlinjerna för hela finanspolitiken dras upp vid budgetförhandlingarna i augusti 2020. I

denna fas fastställs åtgärder som stärker de offentliga finansernas hållbarhet och sysselsättningen med beaktande av förändringarna i den ekonomiska omvärlden.

Åtgärderna för att stimulera ekonomin och stärka de offentliga finansernas hållbarhet planeras och väljs så att de också bidrar till regeringens mål om klimatneutralitet, oberoende av fossila bränslen och övergång till en koldioxidfri cirkulär ekonomi i enlighet med regeringsprogrammet. Regeringen har förbundit sig att arbeta för att Finland ska vara klimatneutralt 2035 och uppvisa negativa koldioxidutsläpp kort därefter. Detta garanterar att ekonomin och konkurrenskraften är hållbara på lång sikt, minskar riskerna och skapar hållbara arbetstillfällen överallt i Finland.

Vid budgetförhandlingarna i augusti 2020 ska regeringen dra upp riktlinjer för att införa en färdplan för hållbar beskattning i enlighet med de tidigare riktlinjerna. Samtidigt ska det fattas beslut om den första fasen av energiskattereformen enligt de tidigare riktlinjerna. Ytterligare utvecklas de skatteåtgärder som fastställdes vid budgetförhandlingarna 2019 och som bidrar till tillväxt och investeringar på ett överenskommet sätt.

Stöd till kommunerna på grund av coronakrisen

Coronakrisen påverkar kommunernas ekonomi eftersom utgifterna för särskilt hälso- och sjukvården ökar och skatte- och avgiftsintäkterna minskar. Staten deltar i ersättandet av de utgifter som coronakrisen orsakar kommunerna. Syftet med stödet till kommunerna är att trygga kommunernas förutsättningar för att ordna basservice och att underlätta de ekonomiska utmaningar som följer av den exceptionella situationen.

Coronakrisens konsekvenser för kommunernas ekonomi beror på epidemiens omfattning och varaktighet. Bedömningarna av konsekvenserna blir mer exakta under året. Därför ska stöden till kommunerna införas och de beslut som gäller stöden fattas stegvis. Finansministeriet följer upp noggrant den exceptionella situationen för att kunna fatta beslut om kompletterande åtgärder.

Kommunerna är olika och krisens konsekvenser för olika kommuner är olika. Också skillnaderna i kommunernas ekonomiska situation är stora. Därför består stödhelheten till kommunerna av olika åtgärder.

I den första fasen har regeringen beslutat kompensera för de tillfälliga skatteförluster som följer av skatteuppskoven 2020 i samband med den andra tilläggsbudgetpropositionen för 2020.

I den andra fasen

- ersätter staten med statsunderstöd direkt till sjukvårdsdistrikten de merkostnader som coronakrisen medfört (bland annat intensivvård)
- höjs kommunernas utdelning av samfundsskatten temporärt 2020
- höjs statsandelen för basservice temporärt för den senare halvan av 2020
- höjs statsandelen enligt prövning

Storleken på åtgärderna i den andra fasen uppgår till sammanlagt minst en miljard euro. Åtgärderna i den andra fasen ingår i den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2020.

Vidare ska regeringen i samband med de kommande tilläggsbudgetarna och vid budgetförhandlingarna i augusti 2020 bedöma coronakrisens konsekvenser för kommunerna. Regeringen förbinder sig, när konsekvensbedömningarna blir noggrannare, att vid behov komplettera kommunernas åtgärdshelhet. Beslut om åtgärderna 2021 fattas i samband med budgetprocessen för 2021.

Ytterligare ska coronakrisens konsekvenser för kriskommunförfarandet och kommunernas skyldighet att täcka underskott beaktas.

Utöver de omedelbara krisstödsåtgärderna ska regeringen före budgetförhandlingarna 2020 gå igenom den kommunala ekonomins framtidsutsikter och se över kommunernas uppgifter och skyldigheter.